

Ziņojums
par
Izglītības kvalitātes valsts dienesta
veikto analītisko izpēti

**„Par kultūras un audzināšanas pasākumiem vispārējās
izglītības iestādēs un izglītojamo un vecāku iesaisti vispārējās
izglītības iestādes pārvaldīšanā”**

Rīga, 2013

Saturs

Ievads.....	3
Audzināšanas procesa izglītības iestādēs analīze.....	6
1. Mācību priekšmeti, kuri izraisa vislielāko un vismazāko izglītojamo interesi.....	6
2. Dalība konkursos un olimpiādēs.....	8
3. Papildnodarbības un to apmeklēšana izglītības iestādē.....	8
4. Izglītības iestādes rīkotie pasākumi.....	9
5. Muzeju, rakstnieku dzīvesvietu, pieminekļu un citu kultūras iestāžu apmeklējumi.....	10
6. Sadarbība ar citām skolām Latvijā un ārvalstīs	
6.1. Izglītības iestādes organizētie pasākumi ārpus Latvijas.....	11
6.2. Izglītojamo informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijā un pasaulē.....	12
7. Pašpārvalde un sadarbība ar vecākiem	
7.1. Pašpārvaldes darbības novērtējums	12
7.2. Izglītojamo vecāku un izglītības iestādes sadarbība.....	13
8. Patriotiskā audzināšana.....	13
9. Audzināšanas darba dokumentēšana izglītības iestādēs.....	15
10. Audzināšanas stundas	15
Secinājumi	16
1. pielikums. Izglītības iestāžu saraksts, kurās tika veikta analītiskā izpēte.....	19
2. pielikums. Mācību priekšmeti, kuri izglītojamās interesē visvairāk.....	25
3. pielikums. Mācību priekšmeti, kuri izglītojamās interesē vismazāk (nepatīk).....	26
4. pielikums. Papildnodarbības un to apmeklēšana izglītības iestādē.....	27
5. pielikums. Nozīmīgākie pasākumi izglītības iestādē (izglītojamo anketēšana).....	28
6. pielikums. Izglītojamo informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijā un pasaulē (īmekļa vietnes, laikraksti un žurnāli).....	29

Ievads

Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – kvalitātes dienests), pildot „Deklarācijas par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību” pirmās sadaļas „Cilvēkkapitāls” apakšsadaļā „Izglītība un zinātne” norādīto, atbilstoši 2012. gada 7. februārī apstiprinātajam kvalitātes dienesta 2012. gada darba plānam no 2012. gada 26. marta līdz 2013. gada 25. martam veica analītisko izpēti „Kultūras un audzināšanas pasākumi vispārējās izglītības iestādēs un izglītojamo un vecāku iesaiste vispārējās izglītības iestādes pārvaldīšanā” (turpmāk – analītiskā izpēte).

Analītiskās izpētes ietvaros notika izglītojamo un viņu vecāku anketēšana, izglītības iestāžu vadības un pedagogu intervēšana, kā arī izglītības iestāžu audzināšanas procesa organizācijas dokumentu analīze.

Analītiskās izpētes mērķis – apkopot vispārējās izglītības iestāžu praksi kultūras un audzināšanas pasākumu īstenošanā, aktualizējot šo pasākumu nozīmi mācību un audzināšanas procesā; sekmēt izglītojamo un viņu vecāku iesaisti vispārējās izglītības iestādes pārvaldīšanā; izvērtēt mērķtiecīga un kvalitatīva audzināšanas darba īstenošanai nepieciešamo atbalstu izglītības iestādēm.

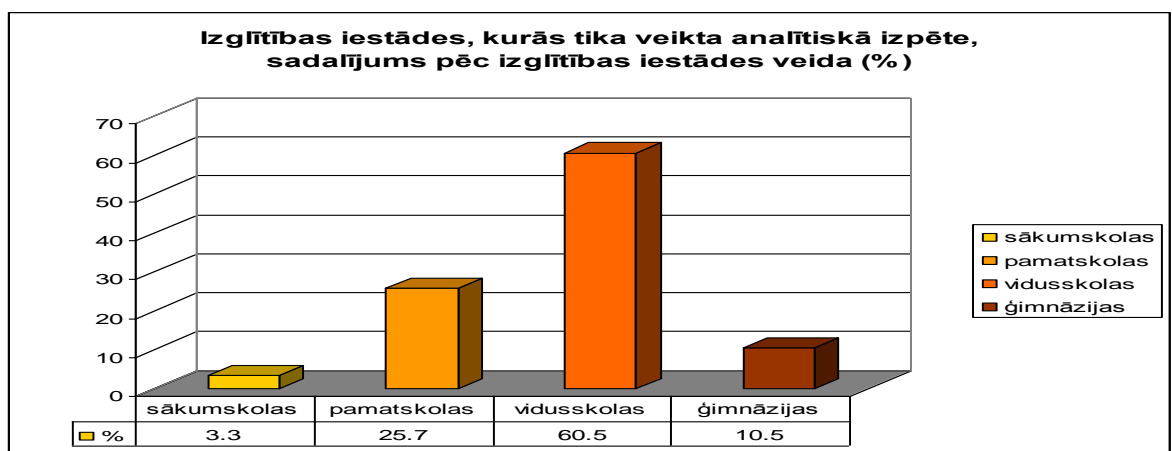
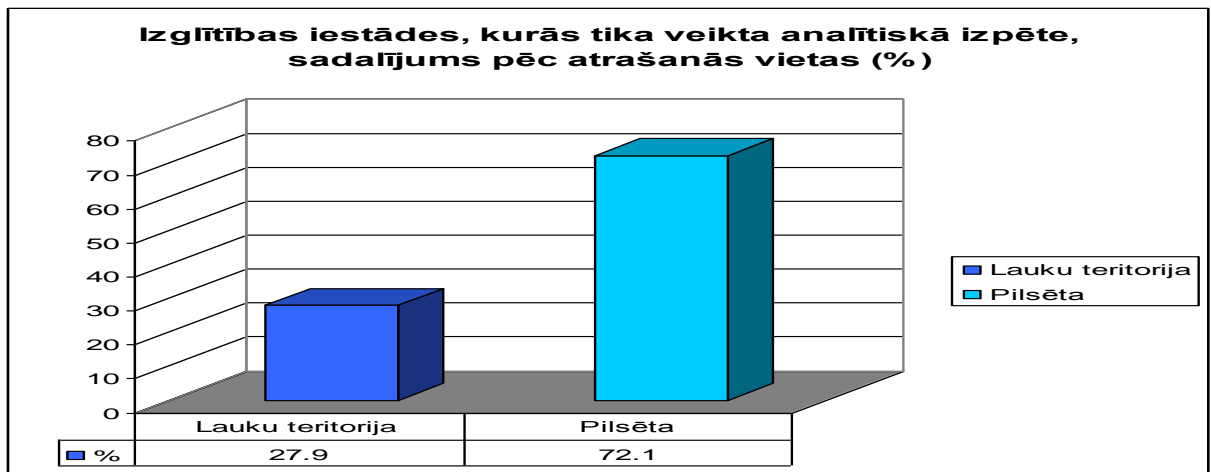
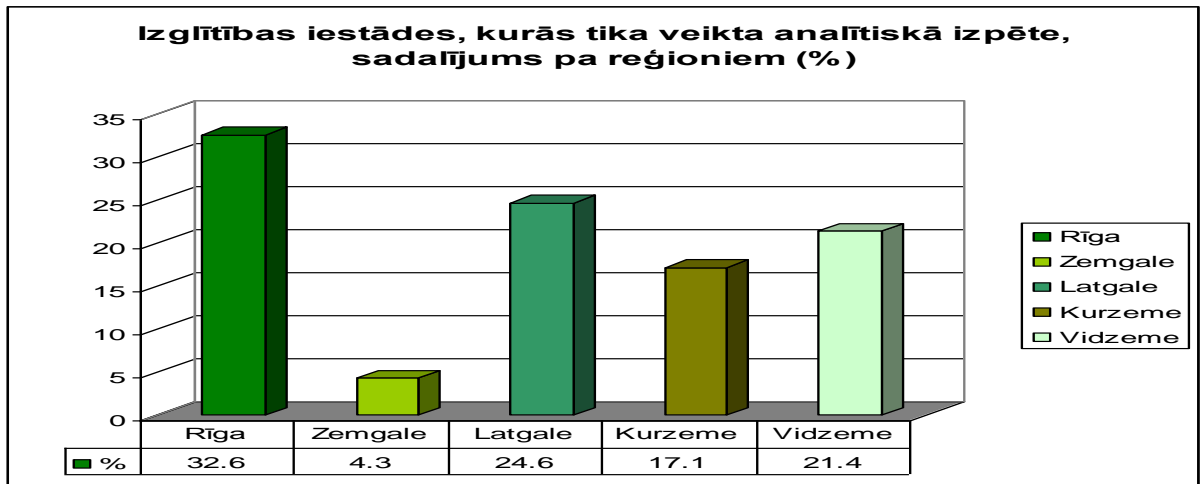
Analītiskās izpētes uzdevumi:

1. Apzināt audzināšanas darba formu dažādību, izvērtēt to mērķtiecīgumu un saturu izglītojamo pilsoniskās apziņas un valstiskās piederības veidošanas procesā.
 - 1.1. Izglītības iestādes tradīcijas: valsts svētki, gadskārtu svētki, viktorīnas, mācību priekšmetu popularizēšanas pasākumi, sporta tradīcijas, labdarības pasākumi, izglītības iestādes tradicionālie svētki.
 - 1.2. Izglītības iestādes un tās apkārtnes vide.
 - 1.3. Izglītības iestādes muzejs, ārpuskolas kultūras pasākumi (ekskursijas, teātra u.c. apmeklējumi).
 - 1.4. Sadarbības partneri, dalība projektos.
2. Veikt ar kultūras un audzināšanas pasākumu plānošanu un organizēšanu saistīto dokumentu izpēti.
3. Izvērtēt izglītības iestādes pašpārvaldes formas, t.sk. izglītības iestādes padomes un izglītības iestādes pašpārvaldes. Vienlaicīgi veikt ar izglītības iestādes pašpārvaldes un padomes darbības organizēšanu saistīto dokumentu izpēti.
4. Veikt izglītojamo un viņu vecāku anketēšanu.
5. Intervēt izglītības iestādes direktoru un pedagogus.
6. Apkopot iegūto informāciju, izdarīt secinājumus un sniegt ieteikumus audzināšanas darba pilnveidei izglītības iestādēs.

1. Izglītības iestāžu raksturojums

Analītiskā izpēte tika veikta 276 vispārējās izglītības iestādēs (sk.1.pielikumu), no tām Rīgā – 90, Zemgalē – 12, Latgalē – 68, Kurzemē – 47, Vidzemē – 59 izglītības iestādēs (sk. 1.attēlu). 77 no pētītajām izglītības iestādēm darbojas lauku teritorijās, savukārt 199 – pilsētās (sk. 2.attēlu).

No 276 izpētītajām izglītības iestādēm 167 izglītības iestādes ir vidusskolas, 71 – pamatskolas, 29 – ģimnāzijas, 9 – sākumskolas (sk. 3.attēlu).

2. Analītiskajā izpētē iesaistīto respondentu raksturojums

Analītiskās izpētes ietvaros notika izglītojamo un viņu vecāku (anonīma) anketēšana, izglītības iestāžu vadības un pedagogu intervēšana. Anketēšanā tika iesaistīti izglītības iestāžu 7., 8. un 11. klašu izglītojamie un viņu vecāki.

Pavisam izglītojamajiem tika izdalītas 10075 anketas, no tām tika saņemtas aizpildītas anketas no 9258 izglītojamajiem, t.i., 3305 anketas no 7.klašu izglītojamajiem, 3258 – no 8.klašu izglītojamajiem, 2695 – no 11. klašu izglītojamajiem.

Savukārt izglītojamo vecākiem tika izdalītas 10075 anketas, no tām tika saņemtas aizpildītas anketas no 6611 vecākiem, t.i., 2473 anketas no 7.klašu izglītojamo vecākiem, 2309 – no 8.klašu izglītojamo vecākiem, 1829 – 11.klašu izglītojamo vecākiem.

Intervijas notika ar 202 izglītības iestāžu direktoriem, 14 direktora vietniekiem un 326 pedagogiem.

3. Audzināšanas darba izglītības iestādēs juridiskais pamatojums

Izglītības likuma:

- 1.panta 4.punktā noteikts, ka „izglītības process ietver mācību un audzināšanas darbību. Izglītības rezultāts ir personas zināšanu, prasmju un attieksmju kopums”;
- 2.pantā noteikts, ka Izglītības likuma mērķis ir „nodrošināt katram Latvijas iedzīvotājam iespēju attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotos par patstāvīgu un attīstītu personību, demokrātiskas Latvijas valsts un sabiedrības locekli, un ka atbilstoši izglītojamā vecumam un vajadzībām tiek nodrošināta iespēja tikumiskai, estētiskai, intelektuālai un fiziskai attīstībai, sekmējot zinīgas, prasmiņas un audzinātas personības veidošanos”;
- 51.panta 2.punktā noteikts, ka pedagoga pienākums ir „veidot izglītojamā paša attieksmi pret sevi, citiem, darbu, dabu, kultūru, sabiedrību un valsti, audzināt krietnus, godprātīgus cilvēkus-Latvijas patriotus”;
- 54.panta 2., 3., 4., 5., 6., 7.punktā noteikts, ka izglītojamā pienākums ir „ievērot izglītības iestādes nolikumu vai satversmi un iekšējās kārtības noteikumus un ar savu rīcību nediskreditēt izglītības iestādi; ar cieņu izturēties pret Latvijas valsti, tās Satversmi, vēsturi, sabiedrību, valsts simboliem un latviešu valodu; ievērot pedagogu, izglītojamo un citu personu tiesības un intereses; nepieļaut emocionālu un fizisku vardarbību; neapdraudēt savu un citu personu veselību, drošību un dzīvību; būt pieklājīgam izglītības iestādē un ārpus tās”.

4. Audzināšanas procesa mērķi un apakšmērķi

Valsts izglītības satura centra (turpmāk – VISC) izstrādātajos metodiskajos ieteikumos „[Audzināšanas darba pilnveidei \(plānošanai un īstenošanai\) vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestādēs](#)” norādīts, ka audzināšanas darbs izglītības iestādē balstās uz šādiem principiem:

- Sadarbība – audzināšanas jautājumu risināšanā iesaistās visas ieinteresētās puses, pedagogi un izglītības darbinieki, skolēni, vecāki un ģimene, valsts un pašvaldības institūcijas, nevalstiskās organizācijas, sabiedrība;
- Sistemātiskums – nodrošināta audzināšanas darba sistēma un attīstība;
- Nepārtrauktība un pēctecība – audzināšanas darba īstenošanā un mērķu sasniegšanā;
- Ilgtspēja – izglītības lēmumu pamatotība un līdzsvara attīstība;
- Vienotība un veselums – audzināšanas darbība ir īstenojuma vienotā izglītības procesā;
- Atvērtība informācijai un dialogam, sadarbībai, inovācijām.

Kopumā vērtējot, normatīvajos aktos ir nepārprotami noteikts, ka audzināšanas darbs ir būtisks izglītības procesa komponents, taču izglītības iestāžu vadības un pedagogu interviju rezultāti liecina, ka izglītības iestādēs trūkst vienotas pieejas audzināšanas darba īstenošanai, t.i.,

valstī trūkst audzināšanas darba programmas un norādījumu, piemēram, klases stundu vadīšanai, problēmu un konfliktsituāciju risināšanai, rīcībai ārkārtējās situācijās, kā arī dažādu pasākumu un svētku rīkošanai. Līdz ar to audzināšanas darbs Latvijas izglītības iestādēs ir daudzveidīgs, tiek plānots un īstenots, ievērojot katras izglītības iestādes resursus, tradīcijas, kā arī atsevišķo pedagoģu un izglītības iestāžu vadītāju intereses un vēlmes.

5. Analītiskās izpētes ziņojumā lietoto terminu skaidrojums

Audzināšana – „1. Plašā izpratnē – mērķtiecīgi organizēts cilvēkdarbības process, kas virzīts uz sociālās kultūras pieredzes nodošanu no paaudzes paaudzei, uz jaunās paaudzes vērtīborientāciju un pašregulācijas veidošanu un garīguma izkopšanu. Audzināšanas procesā veidojas un attīstās nozīmīga personības attieksme pret cilvēku, cilvēka darbu, kultūras vērtībām, dabu, sabiedrību, valsti. Tas nodrošina iespēju kļūt par pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem, pašiem noteikt savu dzīvi, rīcību un būt atbildīgiem par to. 2. Šaurā izpratnē – pieauguša cilvēka darbība, kuras nolūks ir bērna (jaunieša) attīstības vadīšana vēlamā virzienā, gādājot, rūpējoties par viņu, mācot, izglītojot, izkopjot dzīvei vajadzīgās praktiskās iemaņas, iesaistot konkrētās sabiedriskās dzīves situācijās, veidojot viņam iekšējās izaugsmes nosacījumus.”¹

Izglītības iestāde – vispārējās izglītības iestāde, kas īsteno vispārējās izglītības programmas, vispārējās izglītības mazākumtautību programmas, vai īsteno gan vispārējās izglītības programmas, gan vispārējās izglītības mazākumtautību programmas.

Klases audzinātājs – pedagoģs, kas veic noteiktas klases audzināšanas darbu.

Mazākumtautību izglītības iestāde – vispārējās izglītības iestāde, kas īsteno vispārējās izglītības mazākumtautību programmas.

Skolēns – katrs vispārējās izglītības iestādes izglītojamais.

Patriotisms – „Savas dzimtenes, tautas mīlestība, uzticība savai dzimtenei, tautai, gatavība pašai izlēdzīgi darboties to labā. Patriotisms ir svarīgs sabiedriskās un tikumiskās audzināšanas princips.”²

Pilsoniska audzināšana – „Mērķtiecīgs process, kurā pedagoga vadībā attīstās un realizējas personiski nozīmīga, valsts pilsonim būtiski svarīga attieksme pret attiecīgās valsts likumos noteiktiem pienākumiem un tiesībām.”³

Audzināšanas procesa izglītības iestādēs analīze

1. Mācību priekšmeti, kuri izraisa vislielāko un vismazāko izglītojamo interesi

Analītiskās izpētes ietvaros tika veikta izglītojamo aizpildīto anketu datu analīze, t.sk. noskaidrojot mācību priekšmetus, kuri izglītojamajos interesē visvairāk un vismazāk (nepatīk).

Analītiskās izpētes rezultāti liecina, ka vislielāko izglītojamo interesi visā valstī izraisa mācību priekšmets „Sports”, izņemot vispārējās izglītības mazākumtautību programmu izglītojamajos, kuriem visvairāk patīk mācību priekšmets „Matemātika”, bet mācību priekšmets „Sports” ir otrajā vietā. Savukārt mācību priekšmets „Matemātika” ieņem otro vietu mācību priekšmetu sarakstā, kuri interesē izglītojamajos visvairāk.

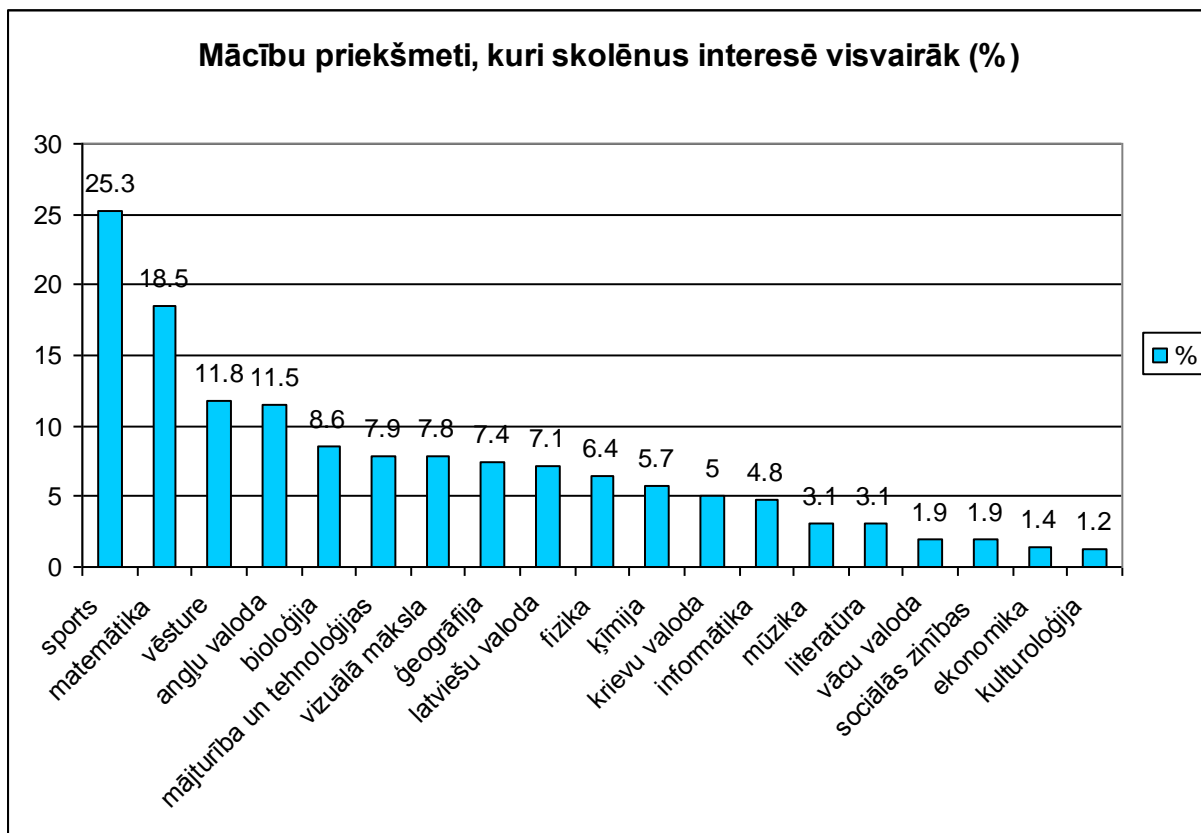
¹ Sastādījis autoru kolektīvs V.Skujiņas vadībā. Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000, 248.lpp., 24.lpp.

² Sastādījis autoru kolektīvs V.Skujiņas vadībā. Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000, 248.lpp., 124.lpp. Kā savā intervijā ir norādījis vienas Latvijas izglītības iestādes vēstures skolotājs, tad **patriotiskā audzināšana** ir „tēvzemes mīlestības, uzticības dzimtenei, tautai, darbošanās savas dzimtenes, tēvzemes tautas labā ieaudzināšana”.

³ Sastādījis autoru kolektīvs V.Skujiņas vadībā. Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000, 248.lpp., 131.lpp.

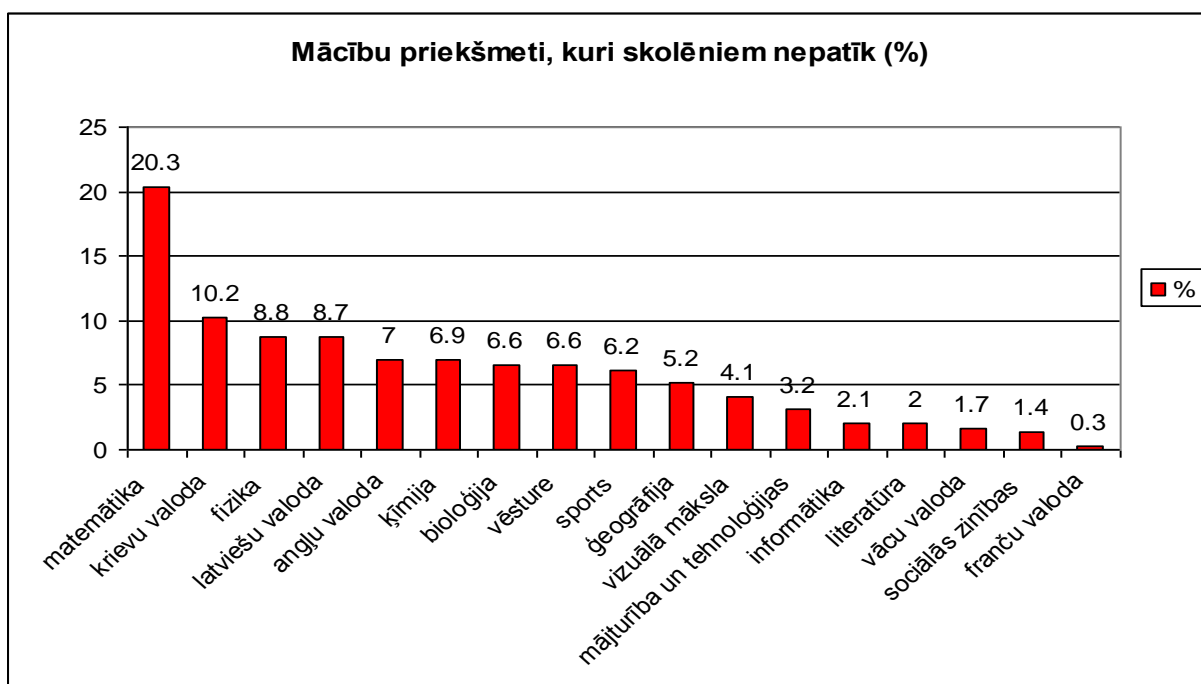
Kopumā vislielāko aptaujāto izglītojamo interesi izraisa šādi mācību priekšmeti: „Sports” – 25,3%, „Matemātika” – 18,5%, „Vēsture” – 11,8%, „Angļu valoda” – 11,5%, „Bioloģija” – 8,6% (sk. 4. attēlu un 2.pielikumu).

4.attēls

Savukārt vismazāk izglītojamajiem patīk mācību priekšmets „Matemātika” – 20,3%, dažādas valodas: „Krievu valoda” – 10,2%, „Latviešu valoda” – 8,7%, „Angļu valoda” – 7% un „Fizika” – 8,8% (sk. 5.attēlu un 3.pielikumu).

5.attēls

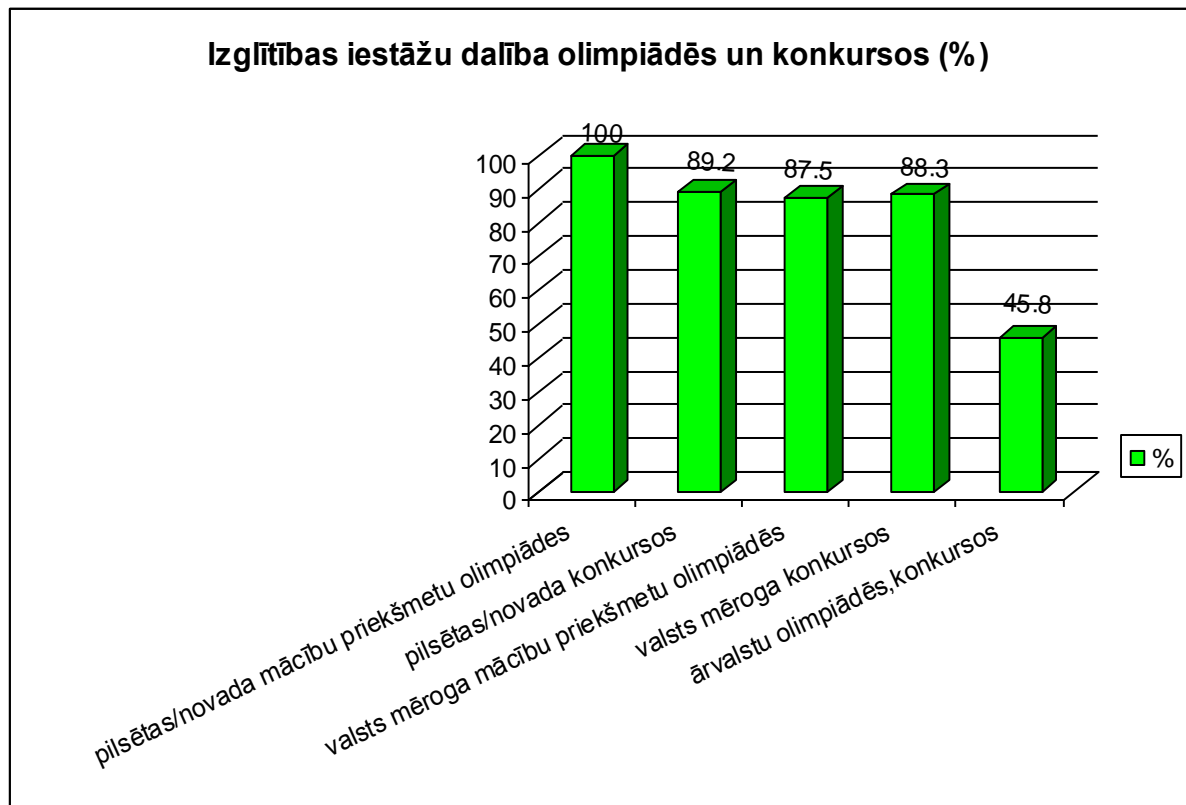

Kopumā izglītojamie vienlīdz bieži norāda eksaktos mācību priekšmetus gan kā interesi izraisošus, gan kā mācību priekšmetus, kas nepatīk. Tā piemēram, „Matemātika” ir mācību priekšmets, kas vienlaikus izraisa vislielāko izglītojamo interesi un visvairāk nepatīk.

2. Dalība konkursos un olimpiādēs

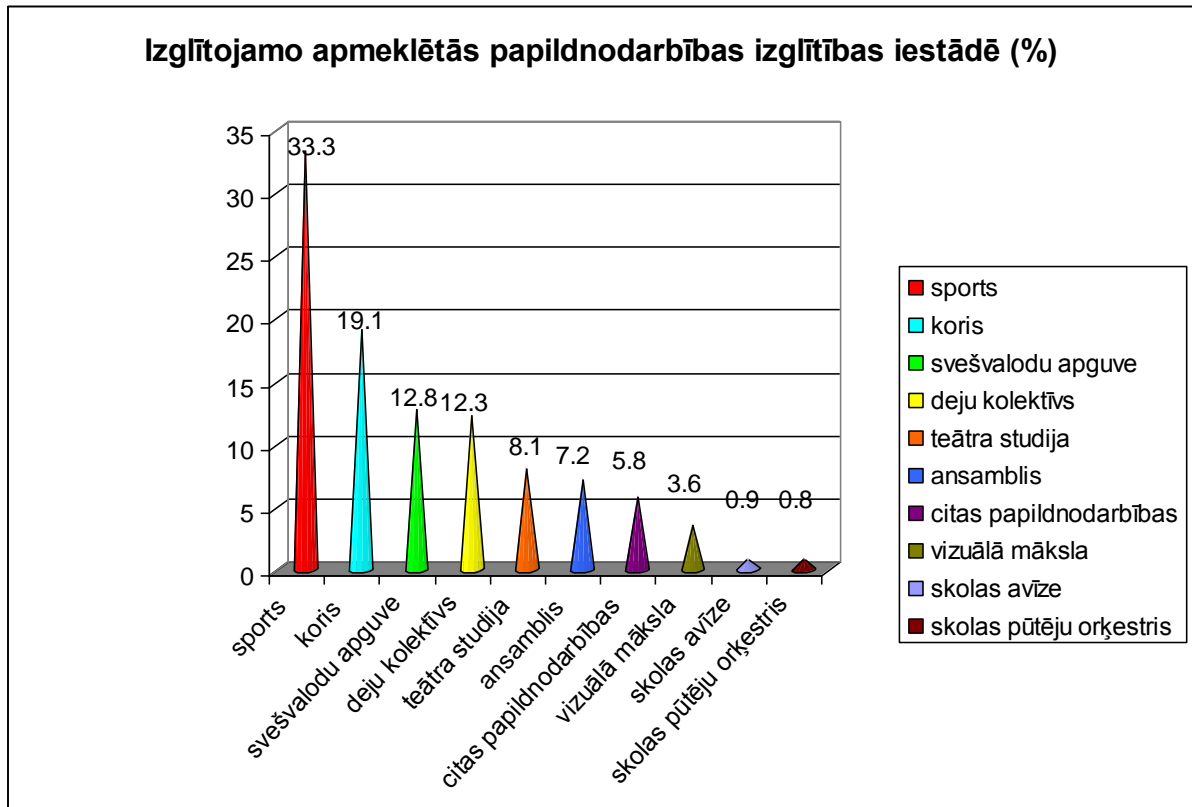
Intervijās ar izglītības iestāžu direktoriem un pedagogiem tika noskaidrota izglītojamo dalība dažādās olimpiādēs un konkursos. Mācību priekšmetu olimpiādēs piedalās – 100%, dažādos pilsēta / novada konkursos – 89,2%, valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs – 87,5%, valsts mēroga konkursos – 88,3%, ārvalstu olimpiādēs, konkursos – 45,8% izglītības iestāžu (sk. 6.attēlu).

6.attēls

3. Papildnodarbības un to apmeklēšana izglītības iestādē

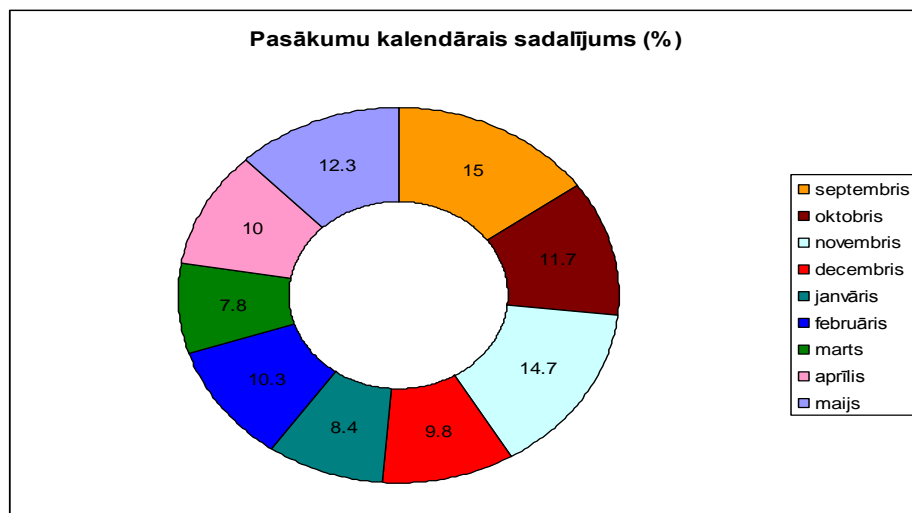
Izglītojamo anketēšanas rezultāti liecina, ka izglītojamie visvairāk apmeklē šādas papildnodarbības: sports – 33,3%, koris – 19,1%, svešvalodas – 12,8%, deju kolektīvs – 12,3%, teātra studija – 8,1% izglītojamo (sk. 7.attēlu un 4.pielikumu).

Visvairāk izglītības iestādēs tiek piedāvātas un apmeklētas nodarbības sportā, deju kolektīvs, koris, nodarbības svešvalodās.

4. Izglītības iestādes rīkotie pasākumi

Anketējot izglītojamos, tika lūgts nosaukt izglītības iestādes pasākumus pa mācību gada kalendārajiem mēnešiem, kā arī nosaukt izglītojamā ieskatā trīs visnozīmīgākos izglītības iestādes pasākumus (sk. 8.attēlu).

Jāsecina, ka izglītības iestāžu rīkoto pasākumu sadalījums pa mācību gada kalendārajiem mēnešiem ir salīdzinoši vienmērīgs, kas liecina, ka audzināšanas darbs izglītības iestādē tiek mērķtiecīgi plānots un īstenots.

Pasākumu ziņā noslogotākie mācību gada mēneši ir: septembris – 15% (Zinību diena), novembris – 14,7% (valsts svētki), maijs – 12,3% (mācību gada noslēgums), savukārt vismazāk noslogotie mēneši ir janvāris – 8,4% un marts – 7,8%.

Kā nozīmīgākos pasākumus izglītības iestādēs izglītojamie min Ziemassvētkus – 21%, Latvijas valsts svētkus – 14,7%, Zinību dienu – 13,6%, Pēdējo zvanu – 6,5%, Projektu nedēļu – 3,1% (sk. 5.pielikumu).

Savukārt izglītības iestāžu direktoru interviju apkopojums liecina, ka nozīmīgākie pasākumi izglītības iestādēs ir valsts svētki un atceres dienas – 8,3%, Gadskārtu ieražu svētki – 7,8%, Zinību diena – 7,4%, Skolotāju diena – 6,3%, Labāko godināšana – 6%. Līdzīgu viedokli ir pauduši izglītības iestādes pedagogi – valsts svētki un atceres dienas – 9%, Gadskārtu ieražu svētki – 8,4%, Zinību diena – 7,2%, Mātes diena – 6,1%, Skolotāju diena – 6,1%, mācību gada noslēguma pasākumi – 6,1%.

Jānorāda, ka apstākļi, ka izglītojamie uzskata, ka projektu nedēļa ir svētki / nozīmīgs pasākums izglītības iestādē ir vērtējams neviennozīmīgi, jo tas nozīmē, ka izglītojamajiem trūkst pilnīgas izpratnes par projektu nedēļas mērķiem un uzdevumiem, kā arī izglītojamie nav pietiekami noslogoti, izstrādājot savus projektus.

5. Muzeju, rakstnieku dzīvesvietu, pieminekļu un citu kultūras iestāžu apmeklējumi

Analītiskās izpētes ietvaros izglītojamajiem un viņu vecākiem, kā arī izglītības iestāžu direktoriem tika lūgts sniegt atbildes par izglītības iestādes rīkoto ekskursiju maršrutiem un mērķiem. Kā liecina 1.tabulā apkopotie dati, tad atšķirību pētīto grupu viedokļos nav (sk. 1.tabulu).

Visvairāk muzeji, pieminekļi un citas kultūras iestādes tiek apmeklētas galvaspilsētā Rīgā, kas ir objektīvi pamatojams ar šādu objektu skaitu un pieejamību. Rīgas izglītības iestādēm ir daudz vienkāršāk organizēt kultūras iestāžu apmeklējumus, turklāt bieži vien izglītojamajiem ir bezmaksas ieeja vai atlaides biļetēm, kā arī sabiedriskais transports izglītojamajiem ir bezmaksas.

Reģionu izglītības iestāžu iespējas biežāk organizēt muzeju, pieminekļu un citu kultūras iestāžu apmeklējumus ierobežo ceļa izdevumu izmaksas, bet vietējā novada pieminekļu un kultūras iestāžu skaits un piedāvātās iespējas nav tik daudzveidīgas.

1.tabula
Muzeju, rakstnieku dzīvesvietu, kultūrvēsturisko pieminekļu apmeklējumi

	<i>Izglītojamo anketu rezultāti (%)</i>	<i>Vecāku anketu rezultāti (%)</i>	<i>Direktoru interviju rezultāti (%)</i>
Galvaspilsētā	28	28,1	24,1
Savas pilsētas / novada ietvaros	22,5	23,1	23,1
Aiz pilsētas / novada robežām	19,6	19,2	21,1
Kultūrvēsturiskie pieminekļi	16,7	16,2	19,2
Memoriālie muzeji	13,2	12	12,3

Pedagogu iesaiste muzeju un kultūras iestāžu apmeklējumu organizēšanā saskaņā ar pedagogu interviju datiem ir 100%.

Analītiskās izpētes laikā gan izglītības iestāžu direktori, gan pedagogi, īpaši klašu audzinātāji, norādīja, ka audzināšanas darba pilnveidošanai nopietnus šķēršļus rada nepietiekams finansējums, jo visus ekskursijas, koncertu, teātra izrāžu un muzeju apmeklējumus ir jāfinansē vecākiem. Ja ģimene ir maznodrošināta, tai var būt grūtības veikt šos maksājumus.

Kā liecina interviju rezultāti, izglītības iestādes dažādi risina šīs situācijas – vecāki ziedo šiem mērķiem, pašvaldība daļēji finansē. Ir gadījumi, kad izglītojamais pasākumā nepiedalās, un viņam šai laikā tiek nodrošināts mācību process izglītības iestādē, kas rada sociālās atstumtības risku izglītojamajiem no mazturīgām ģimenēm. Turklāt bieži ekskursiju mērķi ir kultūrvēsturiskie objekti un muzeji, kas ir tieši saistīti ar apgūstamo mācību vielu tādos mācību priekšmetos, kā piemēram, „Latvijas vēsture” vai „Literatūra”. Līdz ar to, ja izglītojamais finansiālu apstākļu dēļ nevar piedalīties šāda veida ekskursijās un pasākumos, tad tas var atstāt negatīvu iespaidu uz izglītojamā iespējām veiksmīgi apgūt mācību priekšmetu saturu.

Intervijās kā situācijas risinājums tika ieteikts valstij piešķirt finansējumu audzināšanas darba nodrošināšanai. Finansējuma apjoms varētu būt no Ls 1 līdz 3 Ls par katru izglītojamo mācību gadam. Šis finansējums būtu mērķtiecīgi izmantojams ekskursiju, teātra izrāžu, kultūrvēsturisko objektu un muzeju apmeklējumiem, audzināšanas darba īstenošanai izglītības iestādēs.

6. Sadarbība ar citām skolām Latvijā un ārvalstīs

6.1. Izglītības iestādes organizētie pasākumi ārpus Latvijas

Analītiskās izpētes laikā tika noskaidrota informācija par izglītojamo iespējām iesaistīties starpskolu apmaiņā, dažādos starptautiskajos projektos un citos izglītības iestādes organizētajos pasākumos, kuri notiek ārpus Latvijas.

Izglītojamo anketēšanas rezultāti liecina, ka izglītības iestādes organizētajos pasākumos ārpus Latvijas ir piedalījušies 20,3% no aptaujātajiem. Līdzīgu viedokli ir pauduši izglītojamo vecāki, norādot, ka 26,3% no viņu bērniem ir piedalījušies izglītības iestādes organizētos pasākumos ārpus Latvijas.

Savukārt izglītības iestāžu vadītāji ir norādījuši, ka viņu izglītības iestāde sadarbojas gan ar Latvijas izglītības iestādēm (vietējā novada / pilsētu – 60,5%, ar attālāku novadu / pilsētu – 39,5%), gan ar ārvalstu izglītības iestādēm (ES dalībvalstis – 41,2%, Baltijas valstis – 26,5%, Ziemeļvalstis – 17,3%, Krievija – 10,4%, Baltkrievija – 4,6%), organizējot izglītojamo un pedagogu sadarbības un pieredzes apmaiņas braucienus.

Kā populārākās sadarbības formas tika minēti: pedagogu un izglītojamo apmaiņas braucieni – 68,6%, konkursi – 14%, semināri, kursi – 13,8%, dažādi pasākumi projektu ietvaros – 3,6%.

Izglītojamie un pedagogi piedalījušies pasākumos šādās valstīs: Lietuva, Krievija, Francija, Zviedrija, Vācija, Anglija, Baltkrievija, Beļģija, Čehija, Igaunija, Polija, Itālija, Norvēģija, Slovākija, Somija, Spānija, Šveice, Turcija, Ungārija, Tunisija. Pārsvarā organizētas ekskursijas vai izglītojamie piedalījušies konkursos, sporta sacensībās, nometnēs un projektu īstenošanā.

97% izglītības iestāžu piedalās *Comenius* programmā.

Turklāt izglītības iestādes sadarbojas ne tikai ar citām izglītības iestādēm, bet arī ar valsts un pašvaldību iestādēm un uzņēmumiem – 31,7%, nevalstiskajām organizācijām – 26,2%, privātajiem uzņēmumiem – 24,4%, dažādiem atbalsta fondiem – 9,7% un mecenātiem – 8%.

Tādējādi izglītības iestādes aktīvi piedalās dažādās Eiropas Savienības programmās, kā arī nevalstisko organizāciju īstenotajos projektos, kas dod iespējas veidot partnerības projektus ar izglītības iestādēm ārzemēs.

Izglītības iestādes ir izveidojušas konstruktīvu sadarbību ar vietējo pašvaldību un uzņēmējiem, kas ļauj piesaistīt finansējumu izglītības iestādes īstenošanai mācību un audzināšanas procesa aktivitātēm, pasākumiem un projektiem. Īpaši būtiski, ka šis piesaistītais finansējums dod iespēju ārvalstu projektos piedalīties bērniem, kuru ģimenes finansiālais stāvoklis to neatļauj.

6.2. Izglītojamo informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijā un pasaulē

Analītiskās izpētes ietvaros anketās izglītojamajiem tika lūgts minēt viņu lietotos informācijas ieguves avotus par Latviju un ārzemēm.

Anketēšanas rezultātu apkopojums liecina, ka visvairāk izglītojamie izmanto šādas tīmekļa vietnes: Delfi.lv – 29%, google.lv/ru – 27,3%, draugiem.lv – 9,3%, apollo.lv – 9,2%, wikipedia.lv – 7,2%. un laikrakstus un žurnālus: pilsētas / novada laikraksti – 38,7%, Diena – 19,5%, MK Latvija – 17,8%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 8,3% (sk. 6.pielikumu). Savukārt starp visvairāk izmantotajām raidorganizāciju programmām tiek minētās radiostacijas: Eiropas hītu radio – 27%, SWH – 20,1%, pilsētas / novada radiostacijas – 12,3% un televīzijas kanāli: TV3 – 31,6%, LNT – 29,3%, Pirmais Baltijas kanāls – 11,2%, LTV1 – 8,1%.

Kopumā nav vērojamas atšķirības starp dažādu grupu izvēlēm, iegūstot informāciju par Latviju un ārzemēm, tikai vispārējās izglītības mazākumtautību programmu izglītojamo vidū ir populārs Pirmais Baltijas kanāls (21,9%), savukārt Latgales reģionā – vietējās radiostacijas – 22,6%.

Izglītojamo minēto tīmekļa vietņu trijniekā ir vietējie portāli, kuriem ir gan latviešu, gan krievu valodas versijas. Līdz ar to šie portāli tika uzrādīti kā populārākie gan latviešu, gan krievvalodīgo izglītojamo anketās. Savukārt laikrakstu un žurnālu grupā pārliecinoši līderi ir pilsētas / novada laikraksti. To varētu izskaidrot ar apstākli, ka ar nacionālā un starptautiskā mēroga ziņām jaunieši vairāk iepazīstas tīmekļa vietnēs.

Spriežot pēc izglītojamo minētajām radiostacijām, priekšroka tiek dota tām, kas raida populāro mūziku. Tādējādi jāsecina, ka radiostacijas vairāk tiek izmantotas kā izklaides līdzeklis, nevis informācijas ieguves avots.

7. Pašpārvalde un sadarbība ar vecākiem

7.1. Pašpārvaldes darbības novērtējums

Ievērojot izglītojamo anketēšanas rezultātus, 95,7% izglītojamo apliecinā, ka izglītības iestādē darbojas izglītojamo pašpārvalde, pārsvarā pozitīvi vērtējot tās darbību (sk. 2.tabulu).

2. tabula

Izglītojamo anketās sniegtais izglītojamo pašpārvaldes darbības novērtējums

<i>Atbildes varianti</i>	<i>Atbilžu īpatsvars %</i>
Darbojas ļoti aktīvi	49,3
Ir svarīga skolai	36,5
Ir mazsvarīga skolai	4,2
Neesmu par tādu dzirdējis	3,9
Darbojas neregulāri	3,7
Darbojas haotiski un bez rezultātiem	2,4

50,2% izglītojamo anketās norādīja, ka pašpārvaldes vēlēšanas notiek ar balsošanu, 34,6% –, ka ar kandidāta izvirzīšanu no klases, 15,2 % – ir atbildējuši, ka nezina, kā notiek vēlēšanas.

Jāatzīmē, ka izglītojamo iesaiste pašpārvaldes darbībā ir būtiska jauniešu pilsoniskās audzināšanas procesā, jo attīsta pragmatisku vēlēšanu līdzdarbības sabiedrisko lietu pārvaldē, uzņemties atbildību u.c.

Izglītojamo pašpārvaldes darbību ir pozitīvi novērtējuši arī izglītojamo vecāki (sk. 3.tabulu).

Izglītojamo vecāku anketās sniegtais izglītojamo pašpārvaldes darbības novērtējums

<i>Atbildes varianti</i>	<i>Atbilžu īpatsvars %</i>
Pozitīvi	77,4
Neesmu par tādu dzirdējis	10,9
Mans dēls/meita ir pašpārvaldes sastāvā	8,9
Nezinu	8
Darbojas haotiski un bez rezultātiem	2

Tādējādi var secināt, ka izglītojamie un viņu vecāki ir pietiekami labi informēti par izglītojamo pašpārvaldes darbu un kopumā vērtē to pozitīvi.

Tikpat labi izglītojamo vecāki ir informēti par izglītības iestādes padomes darbību – 93,2% no vecākiem un pārsvarā vērtē tās darbību pozitīvi – 82,4%.

7.2. Izglītojamo vecāku un izglītības iestādes sadarbība

Izglītības iestādes un izglītojamo vecāku regulāra un mērķtiecīga sadarbība ir būtisks audzināšanas darba resurss. Tādēļ analītiskajā izpētē tika skaidrota izglītojamo vecāku interese par sava bērna mācībām, izglītības iestādes apmeklējums.

Izglītojamo vecāku anketēšanas rezultāti liecina, ka 65,2% vecāku izglītības iestādi apmeklē reizi pusgadā, 18,9% – reizi mēnesī, 12,4% – reizi gadā, bet 2,1% vecāku – izglītības iestādi vispār neapmeklē. Kā galvenās izglītojamo vecāku un izglītības iestādes sadarbības formas vecāki norāda vecāku sanāksme – 54,3%, svētkus, citus pasākumus – 23,5%, atvērto durvju dienas skolā – 18,7%.

Līdzīgu viedokli par to, vai viņu vecāki apmeklē izglītības iestādi, ir pauduši izglītojamie – mani vecāki apmeklē izglītības iestādi reizi pusgadā – 61,4%, reizi mēnesī – 16,7%, reizi gadā – 15,5%, bet neapmeklē vispār – 6,4%. Arī izglītojamie ir atzinuši, ka populārākā izglītības iestādes un vecāku sadarbības forma ir vecāku sanāksme.

Analītiskās izpētes ietvaros veiktajās intervijās gan izglītības iestāžu direktori, gan pedagogi norādīja, ka daļa vecāku nepietiekami interesējas par savu bērnu mācību gaitām, uzskatot, ka visas problēmas, kuras nav atrisinātas ģimenē, jārisina pedagogiem (skolai).

Līdz ar to izglītības iestādes vadība un pedagogi bieži vien risina ne tikai izglītojamā pedagoģiskās, bet arī sociālās problēmas, tostarp iesaistot kompetentās institūcijas: Bāriņtiesas, Bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, pašvaldību sociālos dienestus. Turklāt šādu situāciju skaits ir būtiski pieaudzis, valstī pasliktinoties sociāli-ekonomiskajai situācijai.

Jāatzīmē, ka analītiskās izpētes ietvaros tikai apt. 60% vecāku aizpildīja anketas, attiecīgi ļaujot izteikt pieņēmumu, ka tā ir apzinīgākā vecāku daļa, kura konstruktīvi veido sadarbību ar izglītības iestādi un apmeklē izglītības iestādes rīkotos pasākumus vecākiem.

8. Patriotiskā audzināšana. Attieksme pret dzimteni un patriotisko audzināšanu izglītības iestādē

Patriotiskā audzināšana ir būtiska veiktā audzināšanas darba sastāvdaļa izglītības iestādē. Tomēr tikai 50,6% izglītojamo vecāku atzīst, ka mācību un audzināšanas process izglītības iestādē veicina dēla / meitas veidošanos par atbildīgu un sabiedriski aktīvu indivīdu, savas valsts un Dzimtenes patriotu, bet 6,1% tam nepiekrīt, 1,3 % izglītojamo vecāku nav viedokļa šajā jautājumā, savukārt citi izglītojamo vecāki uz šo jautājumi nav snieguši atbildes.

Analītiskās izpētes ietvaros izglītojamajiem anketās tika lūgts atbildēt, vai viņam patīk klase, skola, dzīvesvieta. Piedāvātie atbilžu varianti – manas mājas, mana klase, mana skola, mana

pilsēta, mans novads, mana valsts. 75,5% izglītojamo kā pirmo ir izvēlējušies atbildi – manas mājas, nākamās populārākās atbildes: mana klase – 56,8%, mana skola – 53,3%, mana pilsēta – 49,8%, mana valsts – 32,1%, mans novads – 13,1%.

Izglītojamajiem izdalītajās aptaujas anketās bija ietverts jautājums „*Ko Tu saproti ar vārdu „Dzimtene”, „Tēvzeme”, „Valsts”?*”. Izglītojamo sniegtās atbildes liecina, ka visvairāk tas tika saistīts ar Latviju, Latvijas valsti (sk. 4.tabulu). Nedaudz atšķirīgu viedokli intervijās ir pauduši pedagogi (sk. 5.tabulu).

4.tabula

Izglītojamo atbildes uz jautājumu
„*Ko Tu saproti ar vārdu „Dzimtene”, „Tēvzeme”, „Valsts”?*”

<i>Atbildes varianti</i>	<i>Atbilžu īpatsvars %</i>
Zeme (valsts), kurā esmu dzimis	35
Zeme (valsts), kurā dzīvoju	32,8
Zeme (valsts), kurā dzīvo mani vecāki	13,7
Latvija	12,5
Zeme (valsts), ar kuru varu lepoties	4,2
Valsts simboli	1,5
Cita valsts	0,2
Cits	0,1

5.tabula

Pedagogu atbildes uz jautājumu
„*Ko Jūs saprotiet ar vārdu „Dzimtene”, „Tēvzeme”, „Valsts”?*”

<i>Atbildes varianti</i>	<i>Atbilžu īpatsvars %</i>
Vieta, kurā esmu dzimis un audzis	25,9
Manas mājas	21,6
Latvija	19,6
Vieta, kur dzimuši mani bērni	16,7
Manu vecāku dzīves vieta	16,1
Cita valsts	0,1

Tādējādi, salīdzinot izglītojamo un pedagogu atbildes, jāsecina, ka izglītojamie šos jēdzienus „*Dzimtene*”, „*Tēvzeme*”, „*Valsts*” vairāk saista ar zemi (valsti), kur ir dzimuši, dzīvo viņi un viņu vecāki – Latviju, bet pedagogu atbildēs saistība ar zemi (valsti) gandrīz neparādās, jo pedagogi vairāk norāda vietu, kurā ir dzimuši un auguši, savas mājas.

Vairākās Latvijas izglītības iestādēs tiek nopietni plānots, organizēts un veikts patriotiskās audzināšanas darbs, veidojot izglītojamo emocionālu piesaisti Latvijai kā Dzimtenei. Turklāt šis darbs netiek veikts kampaņveidīgi, piemēram, tikai sagaidot valsts svētkus, bet faktiski ir neatņemama izglītības iestāžu ikdienas darba procesa sastāvdaļa. Papildus jānorāda, ka 83,7% no analītiskajā izpētē iesaistītajām izglītības iestādēm ir izveidots skolas muzejs.

Patriotisko audzināšanu zināmā veidā atvieglo apstākļi, ka izglītības iestādes ir nodrošinātas ar mācību līdzekļiem mācību priekšmetā „*Latvijas vēsture*”. Tā 87,7% izglītības iestāžu direktoru atzina, ka izglītības iestāžu nodrošinājums ar mācību līdzekļiem mācību priekšmeta „*Latvijas vēstures*” mācīšanai ir pietiekams, savukārt 6,1% direktoru to atzina par daļēji pietiekamu, bet 6,1% direktoru norādīja, ka pietrūkst mācību materiālu tieši novada vēstures mācīšanai.

9. Audzināšanas darba dokumentēšana izglītības iestādēs

Normatīvajos aktos nav noteiktas vienotas obligātas prasības attiecībā uz audzināšanas darba reglamentējošu dokumentu izstrādi un audzināšanas darba dokumentēšanu izglītības iestādē.

Līdz ar to audzināšanas darbs izglītības iestādēs lielākoties notiek saskaņā ar izglītības iestādes audzināšanas programmu vai plānu.

Audzināšanas darbu izglītības iestādē vada direktors vai viņa vietnieks, kuram šie pienākumi ir noteikti darba līgumā vai amata aprakstā. Atsevišķās izglītības iestādēs ir izveidots direktora vietnieka audzināšanas darba amats.

Visi pedagogi, kā liecina interviju rezultāti, uzskata, ka pedagogi ir iesaistīti audzināšanas darba veikšanā kā klašu audzinātāji vai sava mācāmā mācību priekšmeta ietvaros.

Arī visi intervētie izglītības iestāžu direktori apliecināja, ka savās mācību stundās izglītības iestāžu pedagogi pārrunā Latvijas valstij un sabiedrībai nozīmīgas tēmas. Tomēr izglītības iestāžu direktori norādīja, ka, lai gan savās mācību stundās pedagogi pārrunā Latvijas aktuālos sabiedriskos notikumus, tomēr attieksme pret šiem notikumiem, interpretācija un sarunu konteksts pilnībā ir atkarīgs no katra konkrētā pedagoga subjektīvās pārlicības, interesēm un viedokļa.

Visi izglītības iestāžu direktori nodrošina audzināšanas darba kontroli, tostarp izmantojot mācību stundu hospitāciju un vērtējot / kontrolējot ierakstus klases žurnālos. Tomēr 8% intervēto direktoru atzina, ka pilnībā audzināšanas darba norisi izkontrolēt nav iespējams. Papildus visi intervētie izglītības iestāžu direktori apliecināja, ka audzināšanas darba jautājumi tiek regulāri apskatīti izglītības iestādes pedagogu sanāksmēs un apspriedēs.

Pozitīvi vērtējams fakts, ka pēc izglītības iestāžu direktoru un pedagogu sniegtās informācijas kā audzināšanas darba metodiskā atbalsta materiāli tiek izmantoti Izglītības un zinātnes ministrijas un VISC izstrādātie ieteikumi audzināšanas darba īstenošanai, kā arī kursus un savstarpējas pieredzes apmaiņas pasākumos iegūtie materiāli.

10. Audzināšanas stundas

Normatīvajos aktos nav noteiktas vienotas obligātas prasības klases audzināšanai un klases audzinātāja darbam. Līdz ar to galvenās tiesības un pienākumus, kas veicami pedagogam, audzinot klasi, nosaka izglītības iestādes direktors.

Ministru kabineta 2009.gada 28.jūlija noteikumu Nr.836 „Pedagogu darba samaksas noteikumi” 37.punktā noteikts, ka klases audzināšanai vispārējās izglītības iestādēs tarifcē līdz sešām mācību stundām nedēļā.

Tādēļ analītiskajā izpētē tika skaidrots audzināšanas stundu norises biežums. Atbildot uz jautājumu, cik bieži notiek audzināšanas stundas, 95,3% izglītojamo ir atbildējuši, ka audzināšanas stundas notiek reizi nedēļā, 2,7% – ka 2-3 reizes nedēļā, 1,4% – ka audzināšanas stundas notiek katru dienu, bet 0,6% izglītojamo norādīja, ka tādas stundas nenotiek vispār.

Tādējādi jāsecina, ka viena audzināšanas stunda nedēļā ir ierasta audzināšanas darba prakse izglītības iestādēs. Lielāks audzināšanas stundu skaits nedēļā visbiežāk ir pamatots ar ārkārtas apstākļiem vai notikumiem. Tas arī apliecina, ka izglītības iestādes nepieciešamības gadījumā spēj elastīgi pielāgoties esošās situācijas vai konkrētas klases vajadzībām.

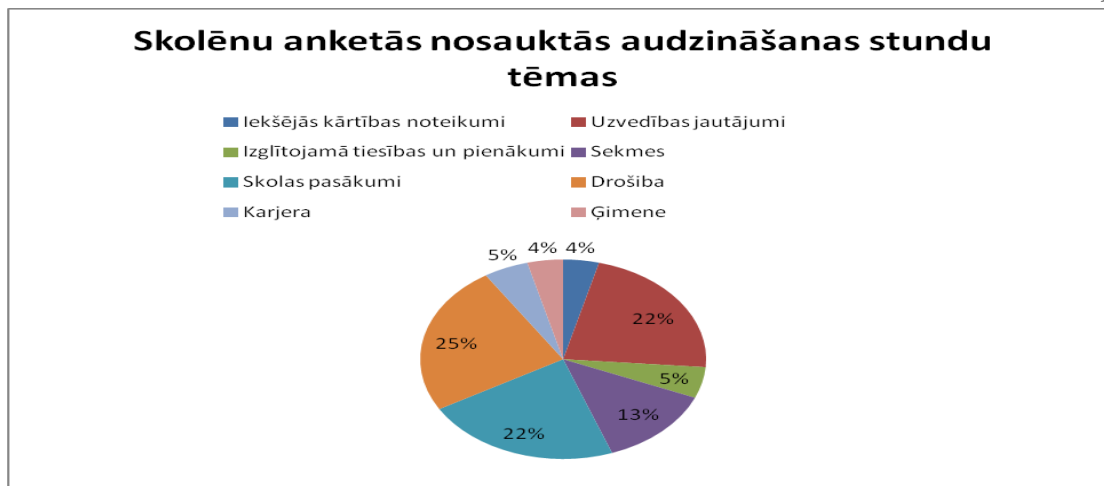
Kā liecina izglītības iestāžu direktoru interviju rezultāti, tad audzināšanas stundu tēmas tiek plānotas: klases audzināšanas plānā – 31,2%, izglītības iestādes audzināšanas plānā – 26,5%, izglītības iestādes audzināšanas programmā – 22%, klašu audzinātāju metodiskajā komisijā – 19,6%.

Visi respondenti – izglītojamie, pedagogi, direktori ir minējuši audzināšanas tēmas, kas pamatā atbilst Izglītības un zinātnes ministrijas 2009. gada 17. augusta rīkojumā Nr. 345 „Par pamatzglītības programmas parauga apstiprināšanu” 1. pielikumā noteiktajām klases audzināšanas stundās aplūkojamajām tēmām.

Tāpat izglītības iestādēs pamatā ievēro metodiskos ieteikumus klases audzināšanas stundu organizācijā.

Izglītojamo anketas liecina, ka audzināšanas stundās dominē četras tēmas: drošība – 25%, uzvedības jautājumi – 22%, skolas pasākumi – 22%, sekmes – 13% (sk. 9.attēlu).

9.attēls

Tas nozīmē, ka bieži vien audzināšanas stundas tiek izmantotas organizatorisko jautājumu, dažādu konfliktsituāciju un problēmu risināšanai. Turklāt izglītojamo sniegtā informācija ir atšķirīga no izglītības iestāžu direktoru un pedagogu intervijās norādītās.

Tā izglītības iestāžu direktori savās intervijās prioritārā secībā ir minējuši šādas audzināšanas stundu tēmas: pilsoniskā audzināšana – 18,6%; vērtību audzināšana – 16%, drošība – 14,4%, ģimene – 14,2%, veselīgs dzīvesveids – 13,8%, karjera – 13%, darba audzināšana – 10%. Savukārt pedagogi savās intervijās prioritārā secībā minēja šādas audzināšanas stundu tēmas: pilsoniskā audzināšana – 18,8%; vērtību audzināšana – 17%, drošība – 13,3%, karjera – 13,2%, veselīgs dzīvesveids – 11,9%, ģimene – 9,8%, darba audzināšana – 6,1%, citas tēmas – 9,9%.

Secinājumi

1. Normatīvajos aktos ir skaidri noteikts, ka audzināšanas darbs ir būtisks izglītības procesa komponents, taču izglītības iestādēs trūkst vienotas pieejas audzināšanas darba īstenošanai, t.i., valstī trūkst audzināšanas darba programmas un norādījumu, piemēram, klases stundu vadīšanai, problēmu un konfliktsituāciju risināšanai, rīcībai ārkārtējās situācijās, kā arī dažādu pasākumu un svētku rīkošanai.
2. Izglītības iestādēs notiek intensīvs audzināšanas darbs, kas ietver gan audzināšanas stundas, gan dažādu pasākumu organizēšanu, gan audzināšanas tēmu integrēšanu dažādu mācību priekšmetu stundās. Tādējādi audzināšanas darbs Latvijas izglītības iestādēs ir daudzveidīgs, tiek plānots un īstenots, ievērojot katras izglītības iestādes resursus, tradīcijas, kā arī atsevišķo pedagogu un izglītības iestāžu vadītāju intereses un vēlmes.
3. Mācību priekšmeti, kuri izglītojamās interesē visvairāk, ir „Sports”, „Matemātika”, „Vēsture”, „Angļu valoda” un „Bioloģija”. Izglītojamie vienlīdz bieži norāda eksaktos mācību priekšmetus gan kā interesi izraisošus, gan kā mācību priekšmetus, kas nepatīk. Mācību priekšmets „Matemātika” ir mācību priekšmets, kas vienlaikus izraisa vislielāko izglītojamo interesi un visvairāk nepatīk.
4. Izglītojamo visvairāk apmeklētās papildnodarbības izglītības iestādēs ir sports, koris, deju kolektīvs, svešvalodas, teātra studija.

5. Izglītības iestāžu rīkoto pasākumu sadalījums pa mācību gada kalendārajiem mēnešiem ir salīdzinoši vienmērīgs, kas liecina, ka audzināšanas darbs izglītības iestādē tiek mērķtiecīgi plānots un īstenots.
6. Visnozīmīgākie pasākumi izglītības iestādēs ir: Ziemassvētki, Latvijas valsts svētki, Zinību diena, Pēdējais zvans, Projektu nedēļa. Apstākļi, ka projektu nedēļa pēc izglītojamo uzskatiem ir svētki / nozīmīgs pasākums izglītības iestādē ir vērtējams neviennozīmīgi, jo tas nozīmē, ka izglītojamajiem trūkst pilnīgas izpratnes par projektu nedēļas mērķiem un uzdevumiem, kā arī izglītojamie nav pietiekami noslogoti, izstrādājot savus projektus.
7. Izglītības iestādes regulāri rīko izglītojamajiem ekskursijas. Visvairāk muzeji un kultūras iestādes tiek apmeklētas galvaspilsētā Rīgā.
8. Nopietnus šķēršļus audzināšanas darba pilnveidošanai rada nepietiekamais finansējums, jo ekskursijas, koncertu, teātra izrāžu un muzeju apmeklējumus ir jāfinansē vecākiem. Ja ģimene ir maznodrošināta, tai var būt grūtības veikt šos maksājumus, attiecīgi apgrūtinot mācību satura apguvi un atsevišķu izglītojamo iekļaušanos klases kolektīvā.
9. Izglītības iestādes aktīvi piedalās dažādās Eiropas Savienības programmās, kā arī nevalstisko organizāciju īstenotajos projektos, kas dod iespējas veidot partnerības projektus ar izglītības iestādēm ārvalstīs.
10. Izglītības iestādes ir izveidojušas konstruktīvu sadarbību ar vietējo pašvaldību un uzņēmējiem, kas ļauj piesaistīt finansējumu izglītības iestādes īstenotā mācību un audzināšanas procesa aktivitātēm, pasākumiem un projektiem. Īpaši būtiski, ka šis piesaistītais finansējums dod iespēju ārvalstu projektos piedalīties bērniem, kuru ģimenes finansiālais stāvoklis to neatļauj.
11. Lielākajā daļā izglītības iestāžu ir izveidota izglītojamo pašpārvalde. Izglītojamie ir informēti gan par pašpārvaldes darbu, gan par tās ieviešanas procedūru un pārsvarā vērtē tās darbību pozitīvi.
12. Izglītojamo vecāki ir informēti par izglītības iestādes padomes darbību un pārsvarā vērtē tās darbību pozitīvi.
13. Apt. 80% izglītojamo vecāku apmeklē izglītības iestādi reizi pusgadā vai biežāk. Galvenās izglītojamo vecāku un izglītības iestādes sadarbības forma ir vecāku sanāksmes. Daļa vecāku nepietiekami interesējas par savu bērnu mācību gaitām, uzskatot, ka visas problēmas, kuras nav atrisinātas ģimenē, jārisina pedagogiem (skolai).
14. Izglītības iestādes vadība un pedagogi bieži risina ne tikai izglītojamā pedagoģiskās, bet arī sociālās problēmas, tostarp iesaistot kompetentās institūcijas.
15. Tikai puse izglītojamo vecāku atzīst, ka mācību un audzināšanas process izglītības iestādē veicina dēla / meitas veidošanos par atbildīgu un sabiedriski aktīvu indivīdu, savas valsts un Dzimtenes patriotu.
16. Vairākās Latvijas izglītības iestādēs tiek nopietni plānots, organizēts un veikts patriotiskās audzināšanas darbs, veidojot izglītojamo emocionālu piesaisti Latvijai kā Dzimtenei. Šis darbs faktiski ir neatņemama izglītības iestāžu ikdienas darba procesa sastāvdaļa.
17. Izglītojamie jēdzienus „Dzimtene”, „Tēvzeme”, „Valsts” vairāk saista ar zemi (valsti), kur ir dzimuši, dzīvo viņi un viņu vecāki – Latviju, bet pedagogu atbildēs saistība ar zemi (valsti) gandrīz neparādās, jo pedagogi vairāk norāda vietu, kurā ir dzimuši un auguši, savas mājas.
18. 83,7% no analītiskajā izpētē iesaistītajām izglītības iestādēm ir izveidots muzejs.
19. 87,7% izglītības iestāžu direktoru atzina, ka izglītības iestādes nodrošinājums ar mācību līdzekļiem Latvijas vēstures mācīšanai ir pietiekams. Taču 6,1% direktoru norādīja, ka pietrūkst mācību materiālu novada vēstures mācīšanai.
20. Audzināšanas darbs izglītības iestādēs pamatā notiek saskaņā ar izglītības iestādes audzināšanas programmu vai plānu. Tas tiek mērķtiecīgi vadīts un tajā ir iesaistīti visi izglītības iestādes pedagogi.

21. Pedagogi savās mācību stundās pārrunā Latvijas valstij un sabiedrībai nozīmīgas tēmas, tomēr attieksme pret šiem notikumiem, interpretācija un sarunu konteksts pilnībā ir atkarīgs no katra konkrētā pedagoga subjektīvās pārliecības, interesēm un viedokļa.
22. Visās izglītības iestādēs tiek nodrošināta audzināšanas darba kontrole, tostarp izmantojot mācību stundu hospitāciju un vērtējot / kontrolējot ierakstus klases žurnālos. Tomēr pilnībā audzināšanas darba norisi izkontrolēt nav iespējams.
23. Viena audzināšanas stunda nedēļā ir ierasta audzināšanas darba prakse izglītības iestādēs. Lielāks audzināšanas stundu skaits nedēļā visbiežāk ir pamatots ar ārkārtas apstākļiem vai notikumiem.
24. Audzināšanas stundas tiek izmantotas arī organizatorisko jautājumu, dažādu konfliktsituāciju un problēmu risināšanai, to saturiska tematika ir daudzveidīga.

Izglītības iestāžu saraksts, kurās tika veikta analītiskā izpēte

1. Ādažu vidusskola
2. Āgenskalna Valsts ģimnāzija
3. Aizputes pagasta pamatskola
4. Aizputes vidusskola
5. Alūksnes novada vidusskola
6. Alūksnes pilsētas sākumskola
7. Andreja Pumpura Rīgas 11. pamatskola
8. Asūnes pamatskola
9. Ata Kronvalda Durbes vidusskola
10. Balvu Amatniecības vidusskola
11. Balvu pamatskola
12. Balvu Valsts ģimnāzija
13. Bejas pamatskola
14. Bikstu pamatskola
15. Biķernieku pamatskola
16. Brāļu Skrindu Atašienes vidusskola
17. Briežuciema pamatskola
18. Cēsu 1. pamatskola
19. Cēsu 2. pamatskola
20. Cēsu 2. vidusskola
21. Cēsu pilsētas pamatskola
22. Cēsu Valsts ģimnāzija
23. Cesvaines vidusskola
24. Cirmas pamatskola
25. Dagdas vidusskola
26. Daugavpils 10. vidusskola
27. Daugavpils 11. pamatskola
28. Daugavpils 12. vidusskola
29. Daugavpils 13. vidusskola
30. Daugavpils 15. vidusskola
31. Daugavpils 16. vidusskola
32. Daugavpils 17. vidusskola
33. Daugavpils 3. vidusskola
34. Daugavpils 9. vidusskola
35. Daugavpils Krievu vidusskola - licejs
36. Daugavpils pilsētas Centra ģimnāzija
37. Daugavpils Saskaņas pamatskola
38. Daugavpils Valsts ģimnāzija
39. Daugavpils Vienības pamatskola
40. Dāvja Ozoliņa Apes vidusskola
41. Dekšāru pamatskola
42. Dobeles sākumskola
43. Draudzīgā Aicinājuma Cēsu Valsts ģimnāzija
44. Dzērbenes vidusskola
45. Ērgļu vidusskola
46. Ernsta Glika Alūksnes Valsts ģimnāzija
47. Ēveles pamatskola
48. Ezernieku vidusskola
49. Feimaņu pamatskola

50. Galgauskas pamatskola
51. Garkalnes vidusskola
52. Gaviezes pamatskola
53. Grobiņas ģimnāzija
54. Grobiņas pagasta sākumskola
55. Grobiņas pamatskola
56. Gulbenes 2.vidusskola
57. Gulbenes Bērzu sākumskola
58. Gulbenes novada valsts ģimnāzija
59. Gulbenes vidusskola
60. Gulbīša vidusskola
61. Iļģuciema vidusskola
62. Indras vidusskola
63. Istras vidusskola
64. J. Raiņa Daugavpils 6.vidusskola
65. J.Pilsudska Daugavpils valsts poļu ģimnāzija
66. Jaunlaicenes pamatskola
67. Jaunogres vidusskola
68. Jaunpils vidusskola
69. Jaunsilavas pamatskola
70. Jēkabpils pamatskola
71. Jelgavas 2. pamatskola
72. Jelgavas 5. vidusskola
73. Jelgavas 6. vidusskola
74. Jelgavas Spīdolas ģimnāzija
75. Jūrmalas pilsētas Jaundubultu vidusskola
76. Jūrmalas pilsētas Kauguru vidusskola
77. Jūrmalas pilsētas Lielupes vidusskola
78. Jūrmalas pilsētas Mežmalas vidusskola
79. Kalvenes pamatskola
80. Kapsēdes pamatskola
81. Kārļa Videnieka Rīgas 77. vidusskola
82. Kaunatas vidusskola
83. Krāslavas gr. Plāteru v.n. Poļu pamatskola
84. Krāslavas pamatskola
85. Krāslavas Varavīksnes vidusskola
86. Laucienes pamatskola
87. Lejasciema vidusskola
88. Lībagu sākumskola
89. Liepājas 15. vidusskola
90. Liepājas 3. pamatskola
91. Liepājas 7. vidusskola
92. Liepājas 8. vidusskola
93. Liepājas A. Puškina 2. vidusskola
94. Liepājas Centra sākumskola
95. Liepājas Ezerkrasta sākumskola
96. Liepājas pilsētas 12. vidusskola
97. Liepājas Raiņa 6. vidusskola
98. Liepājas vakara (maiņu) vidusskola
99. Liepājas Valsts 1. ģimnāzija
100. Liepas pamatskola
101. Liepnas vidusskola

102. Litenes pamatskola
103. Līvānu 2. vidusskola
104. Lizuma vidusskola
105. Ludzas 2. vidusskola
106. Ludzas novada vakara vidusskola
107. Ludzas pilsētas ģimnāzija
108. Ļaudonas vidusskola
109. Madonas pilsētas 1. vidusskola
110. Madonas pilsētas 2. vidusskola
111. Madonas Valsts ģimnāzija
112. Malienas pamatskola
113. Maltas 1. vidusskola
114. Maltas 2. vidusskola
115. Māilupes pamatskola
116. Medumu vidusskola
117. Mežāres pamatskola
118. Naujenes pamatskola
119. Nīcas vidusskola
120. O.Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatu pamatskola
121. Ogresgala pamatskola
122. Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskola
123. Olaines 1. vidusskola
124. Olaines 2. vidusskola
125. Pastendes pamatskola
126. Pāvilostas vidusskola
127. Pededzes pamatskola
128. Piltenes vidusskola
129. Pļaviņu novada ģimnāzija
130. Preiļu 2. vidusskola
131. Preiļu novada Vakara (maiņu) un neklātienes vidusskola
132. Priekuļu vidusskola
133. Pūņu pamatskola
134. Puškina licejs
135. Puzes pamatskola
136. Rēzeknes 1. vidusskola
137. Rēzeknes 2. vidusskola
138. Rēzeknes 3. vidusskola
139. Rēzeknes 4. vidusskola
140. Rēzeknes 5. vidusskola
141. Rēzeknes 6. vidusskola
142. Rēzeknes vakara vidusskola
143. Rēzeknes Valsts ģimnāzija
144. Rēzeknes valsts poļu ģimnāzija
145. Riebiņu vidusskola
146. Rīgas 10. vidusskola
147. Rīgas 13. vidusskola
148. Rīgas 14. vakara (maiņu) vidusskola
149. Rīgas 15. vidusskola
150. Rīgas 18. vakara (maiņu) vidusskola
151. Rīgas 19. vidusskola
152. Rīgas 21. vidusskola
153. Rīgas 22. vidusskola

154. Rīgas 24. pamatskola
155. Rīgas 25. vidusskola
156. Rīgas 28. vidusskola
157. Rīgas 29. vidusskola
158. Rīgas 31. vidusskola
159. Rīgas 32. vidusskola
160. Rīgas 33. vidusskola
161. Rīgas 34. vidusskola
162. Rīgas 37. vidusskola
163. Rīgas 40. vidusskola
164. Rīgas 41. vidusskola
165. Rīgas 45. vidusskola
166. Rīgas 46. vidusskola
167. Rīgas 47. vidusskola
168. Rīgas 49. vidusskola
169. Rīgas 51. vidusskola
170. Rīgas 53. vidusskola
171. Rīgas 54. vidusskola
172. Rīgas 6. vidusskola
173. Rīgas 60. vidusskola
174. Rīgas 61. vidusskola
175. Rīgas 63. vidusskola
176. Rīgas 64. vidusskola
177. Rīgas 65. vidusskola
178. Rīgas 68. vidusskola
179. Rīgas 69. vidusskola
180. Rīgas 71. vidusskola
181. Rīgas 72. vidusskola
182. Rīgas 74. vidusskola
183. Rīgas 75. vidusskola
184. Rīgas 80. vidusskola
185. Rīgas 85. vidusskola
186. Rīgas 86. vidusskola
187. Rīgas 88. vidusskola
188. Rīgas 89. vidusskola
189. Rīgas 92. vidusskola
190. Rīgas 93. vidusskola
191. Rīgas 94. vidusskola
192. Rīgas 95. vidusskola
193. Rīgas 96. vidusskola
194. Rīgas Angļu ģimnāzija
195. Rīgas Anniņmuižas vidusskola
196. Rīgas Centra daiļamatniecības pamatskola
197. Rīgas Centra humanitārā vidusskola
198. Rīgas Daugavgrīvas vidusskola
199. Rīgas Ezerkrastu vidusskola
200. Rīgas Franču licejs
201. Rīgas Hanzas vidusskola
202. Rīgas Herdera vidusskola
203. Rīgas Igaņu pamatskola
204. Rīgas Imantas vidusskola
205. Rīgas Itas Kozakēvičas Poļu vidusskola

206. Rīgas Jāņa Poruka vidusskola
207. Rīgas Juglas vidusskola
208. Rīgas Klasiskā ģimnāzija
209. Rīgas Krievu vidusskola
210. Rīgas Kristīgā vidusskola
211. Rīgas Kultūru vidusskola
212. Rīgas Ķengaraga vidusskola
213. Rīgas Lietuviešu vidusskola
214. Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskola
215. Rīgas Ostvalda vidusskola
216. Rīgas Pārdaugavas pamatskola
217. Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzija
218. Rīgas Pļavnieku pamatskola
219. Rīgas Purvciema vidusskola
220. Rīgas Sergeja Žoltoka vidusskola
221. Rīgas Ukrainu vidusskola
222. Rīgas un visas Latvijas Metropolīta Aleksandra (Kudrjašova) Grāveru pamatskola
223. Rīgas Valsts 2. ģimnāzija
224. Rīgas Valsts 3. ģimnāzija
225. Rīgas Valsts vācu ģimnāzija
226. Rīgas Zolitūdes ģimnāzija
227. Ropažu vidusskola
228. Rucavas pamatskola
229. Rušonas pamatskola
230. Salaspils novada pašvaldības iestāde "Salaspils 2. vidusskola"
231. Salienas vidusskola
232. Siguldas 1. pamatskola
233. Siguldas pilsētas vidusskola
234. Silajāņu pamatskola
235. Silenes pamatskola
236. Skrudalienas pamatskola
237. Stacijas pamatskola
238. Stāķu pamatskola
239. Stāmerienas pamatskola
240. Strautiņu pamatskola
241. Strenču novada vidusskola
242. Š. Dubnova Rīgas Ebreju vidusskola
243. Talsu 2. vidusskola
244. Talsu pamatskola
245. Talsu sākumskola
246. Talsu Valsts ģimnāzija
247. Tārgales pamatskola
248. Trapenes pamatskola
249. Tukuma E. Birznieka-Upīša 1. pamatskola
250. Ulbrokas vidusskola
251. Užavas pamatskola
252. Valkas ģimnāzija
253. Valkas pamatskola
254. Valmieras 2. vidusskola
255. Valmieras 5. vidusskola
256. Valmieras Pārgaujas ģimnāzija
257. Valmieras Viestura vidusskola

258. Vangažu vidusskola
259. Vecpiebalgas vidusskola
260. Ventspils 1. ģimnāzija
261. Ventspils 1. pamatskola
262. Ventspils 2. pamatskola
263. Ventspils 2. vidusskola
264. Ventspils 3. vidusskola
265. Ventspils 5. vidusskola
266. Ventspils 6. vidusskola
267. Ventspils Centra sākumskola
268. Viļānu vidusskola
269. Zemgales vidusskola (Zemgale, Demenes pagasts)
270. Ziemeļvalstu ģimnāzija
271. Ziemeru pamatskola
272. Zilupes vidusskola
273. Aleksandrovas speciālā internātpamatskola
274. Antūžu speciālā internātpamatskola
275. Ezersalas speciālā internātpamatskola
276. Rīgas 66. speciālā vidusskola

Mācību priekšmeti, kuri izglītojamos interesē visvairāk

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: sports – 35%, matemātika – 15,9%, bioloģija – 10,4% mājturība un tehnoloģijas – 10,1%, ģeogrāfija – 9,9%;

Vidusskolas: sports – 26,4%, matemātika – 19,2%, vēsture – 11,7%, angļu valoda – 11,7%, ķīmija – 9,0%;

Ģimnāzijas: sports – 18,1%, matemātika – 16,8%, vēsture – 14,5%, angļu valoda – 13,4%, bioloģija – 11,5%.

Pēc klasēm:

7.klase: sports – 30,0%, matemātika – 20,9%, vēsture – 12,2%, mājturība un tehnoloģijas – 11,7%, angļu valoda – 10,8%;

8.klase: sports – 27%, ķīmija – 19,9%, matemātika – 17,4%, fizika – 11,6%, vēsture – 11,4%;

11.klase: sports – 17,7%, matemātika – 17%, angļu valoda – 13,4%, vēsture – 11,9%, bioloģija – 8%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: sports – 28,5%, matemātika – 13,4%, mājturība un tehnoloģijas – 10,4%, vēsture – 9,6%, vizuālā māksla – 9,3%, angļu valoda – 8,7%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: matemātika – 23%, sports – 22,6%, vēsture – 13,8%, angļu valoda – 13,8%, latviešu valoda – 9,9%.

Pēc reģioniem:

Latgale: sports – 28,5%, matemātika – 20,5%, vēsture – 11,9%, mājturība – 10,8%, bioloģija – 9,9%;

Kurzeme: sports – 28,9%, matemātika – 13,6%, mājturība un tehnoloģijas – 12,1%, vizuālā māksla – 12%, ģeogrāfija – 10,1%;

Vidzeme: sports – 27,2%, matemātika – 13,3%, vizuālā māksla – 9,3%, bioloģija – 9,3%, angļu valoda – 8,5%, mājturība un tehnoloģijas – 8,5%;

Zemgale: sports – 31%, matemātika – 20,8%, angļu valoda – 12,3%, vēsture – 9,8%, ģeogrāfija – 9,8%;

Rīga: sports – 21,8%, matemātika – 21,4%, angļu valoda – 14%, vēsture – 13,8%, latviešu valoda – 9,7%.

Mācību priekšmeti, kuri izglītojamos interesē vismazāk (nepatīk)

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: matemātika – 23,3%, latviešu valoda – 15,1%, krievu valoda – 14,9%, angļu valoda – 10,7%, vēsture – 9,1%;

Vidusskolas: matemātika – 19,8%, krievu valoda – 9,1%, fizika – 9,1%, latviešu valoda – 8,2%, ķīmija – 7,5%;

Ģimnāzijas: matemātika – 20,5%, krievu valoda – 14,1%, fizika – 10,9%, bioloģija – 9,5%, latviešu valoda – 7,3%.

Pēc klasēm:

7.klase: matemātika – 19,9%, krievu valoda – 10,9%, latviešu valoda – 10,5%, mūzika – 10,5%, angļu valoda – 9%;

8.klase: matemātika – 24,3%, krievu valoda – 12,7%, fizika – 10,4%, latviešu valoda – 9,4%, vēsture – 7,2%, mūzika – 7%;

11.klase: fizika – 17,2%, ķīmija – 16,2%, matemātika – 15,9%, bioloģija – 7,8%, krievu valoda – 6,6%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: matemātika – 24,2%, krievu valoda – 16,2%, latviešu valoda – 11,1%, fizika – 9,5%, vēsture – 8,3%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: matemātika – 17%, fizika – 8,2%, bioloģija – 7,8%, ķīmija – 7,4%, latviešu valoda – 6,7%.

Pēc reģioniem:

Latgale: matemātika – 13,6%, angļu valoda – 15,2%, fizika – 10,4%, sports – 8,5%, latviešu valoda – 8,5%;

Kurzeme: matemātika – 25,4%, krievu valoda – 18,6%, latviešu valoda – 10%, fizika – 8,2%, ķīmija – 8,1%;

Vidzeme: matemātika – 25,1%, krievu valoda – 16,4%, angļu valoda – 10,3%, fizika – 8,4%, ķīmija – 8,1%;

Zemgale: matemātika – 16,9%, latviešu valoda – 12,7%, vēsture – 11%, bioloģija – 9,4, mūzika – 9%;

Rīga: matemātika – 18,3%, fizika – 9,1%, latviešu valoda – 7,8%, bioloģija – 7,2%, mūzika – 6,8%.

Papildnodarbības un to apmeklēšana izglītības iestādē

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: sports – 27,2%, koris – 30,6%, deju kolektīvs – 16,3%, ansamblis – 12,7%, teātra studija – 9,8%;

Vidusskolas: sports – 34,6%, koris – 15,2%, svešvalodas – 12,7%, deju kolektīvs – 12,3%, teātra studija – 8,2%;

Ģimnāzijas: koris – 30,1%, sports – 23,7%, svešvalodas – 17,8%, deju kolektīvs – 9,7%, teātra studija – 6,9%.

Pēc klasēm:

7.klase: sports – 33%, koris – 20,9%, deju kolektīvs – 13,4%, svešvalodas – 10,9%, teātra studija – 7,8%;

8.klase: sports – 32,5%, koris – 17,6%, svešvalodas – 13%, deju kolektīvs – 9,8%, ansamblis – 8%;

11.klase: sports – 34,6%, koris – 17,9%, svešvalodas – 14,9%, deju kolektīvs – 13,9%, teātra studija – 9,6%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: sports – 32,1%, koris – 26,4%, deju kolektīvs – 14,7%, ansamblis – 10,4%, teātra studija – 7,6%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: sports – 34,3%, svešvalodas – 18,2%, koris – 12,7%, deju kolektīvs – 10,3%, teātra studija – 8,6%.

Pēc reģioniem:

Latgale: sports – 34,3%, koris – 18,6%, deju kolektīvs – 15,6%, ansamblis – 12,2%, citas papildnodarbības – 8,1%;

Kurzeme: sports – 33,2%, koris – 25,6%, deju kolektīvs – 10,1%, ansamblis – 9,5%, svešvalodas – 7,1%;

Vidzeme: sports – 34,6%, koris – 22,3%, deju kolektīvs – 18,1%, teātra studija – 9,8% ansamblis – 8,1%;

Zemgale: sports – 35,4%, svešvalodas – 14,6%, koris – 13,8%, teātra studija – 9,2%, deju kolektīvs – 7,7%;

Rīga: sports – 32,8%, svešvalodas – 17,3%, koris – 16,3%, deju kolektīvs – 11,1%, teātra studija – 8,5%.

Nozīmīgākie pasākumi izglītības iestādē (izglītojamo anketēšana)

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: Ziemassvētki – 23,6%, Zinību diena – 14,5%, Latvijas valsts svētki – 13,1%, Pēdējais zvans – 9,4%, Projektu nedēļa – 3,3%;

Vidusskolas: Ziemassvētki – 21,8%, Latvijas valsts svētki – 16,6%, Zinību diena – 13,3%, Pēdējais zvans – 6%, Projektu nedēļa – 3,1%;

Ģimnāzijas: Ziemassvētki – 20,8%, Latvijas valsts svētki – 16%, Zinību diena – 12,9%, Pēdējais zvans – 5,1%, Projektu nedēļa – 2,5%.

Pēc klasēm:

7.klase: Ziemassvētki – 20,5%, Latvijas valsts svētki – 15,9%, Zinību diena – 14,3%, Pēdējais zvans – 6,7%, Projektu nedēļa – 2,4%;

8.klase: Ziemassvētki – 21,9%, Latvijas valsts svētki – 16,1%, Zinību diena – 14%, Pēdējais zvans – 6,7%, Projektu nedēļa – 2,4%;

11.klase: Ziemassvētki – 23,3%, Latvijas valsts svētki – 16,5%, Zinību diena – 11,7%, Pēdējais zvans – 5,4%, Projektu nedēļa – 2,8%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: Ziemassvētki – 24,7%, Latvijas valsts svētki – 15,8%, Zinību diena – 13,3%, Pēdējais zvans – 7,6%, Projektu nedēļa – 2%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: Ziemassvētki – 19,4%, Latvijas valsts svētki – 16,4%, Zinību diena – 13,5%, Pēdējais zvans – 5,1%, Projektu nedēļa – 3,3%.

Pēc reģioniem:

Latgale: Ziemassvētki – 19,5%, Zinību diena – 17,9%, Latvijas valsts svētki – 17,1%, Pēdējais zvans – 8,1%, Projektu nedēļa – 2,2%;

Kurzeme: Ziemassvētki – 26,6%, Latvijas valsts svētki – 15,5%, Zinību diena – 11,6%, Pēdējais zvans – 5,7%, Projektu nedēļa – 1,8%;

Vidzeme: Ziemassvētki – 26,1%, Latvijas valsts svētki – 16,5%, Zinību diena – 13,4%, Pēdējais zvans – 9,3%, Projektu nedēļa – 3,1%;

Zemgale: Ziemassvētki – 22,3%, Zinību diena – 13,1%, Latvijas valsts svētki – 11,9%, Pēdējais zvans – 6,6%, Projektu nedēļa – 2,7%;

Rīga: Ziemassvētki – 18,9%, Latvijas valsts svētki – 16,8%, Zinību diena – 13%, Pēdējais zvans – 4,7%, Projektu nedēļa – 3,1%.

Izglītojamo informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijā un pasaulē
(tīmekļa vietnes)

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: delfi.lv – 19%, google.lv/ru – 31,1%, draugiem.lv – 11,9%, apollo.lv – 9,6%, wikipedia.lv – 7,5%;

Vidusskolas: delfi.lv – 32%, google.lv/ru – 27,4%, wikipedia.lv – 9,5%, draugiem.lv – 8,1%, apollo.lv – 8,5%;

Ģimnāzijas: delfi.lv – 30,7%, google.lv/ru – 23,1%, draugiem.lv – 11,7%, apollo.lv – 17,9%, wikipedia.lv – 6,8%.

Pēc klasēm:

7.klase: google.lv/ru – 30,8%, delfi.lv – 23,8%, wikipedia.lv – 10,5% draugiem.lv – 9,2%, apollo.lv – 8,1%;

8.klase: delfi.lv – 25,6%, google.lv/ru – 29,9%, draugiem.lv – 9,9%, apollo.lv – 7,6%, wikipedia.lv – 9,9%;

11.klase: delfi.lv – 43,2%, google.lv/ru – 17,8%, draugiem.lv – 7,5%, apollo.lv – 14,7%, wikipedia.lv – 5,3%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: google.lv/ru – 25,6,8%, delfi.lv – 21,4%, apollo.lv – 17,6%, draugiem.lv – 15,6%, wikipedia.lv – 5,2%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: google.lv/ru – 27,4%, delfi.lv – 37,9%, wikipedia.lv – 11,8%, apollo.lv – 3,4%, draugiem.lv – 3,1%.

Pēc reģioniem:

Latgale: delfi.lv – 33,7%, google.lv/ru – 29,2%, apollo.lv – 8,4%, draugiem.lv – 5,4%, wikipedia.lv – 3,2%;

Kurzeme: google.lv/ru – 26,9%, delfi.lv – 27,2%, apollo.lv – 18,6%, draugiem.lv – 17,3%, wikipedia.lv – 6,2%;

Vidzeme: google.lv/ru – 24,8%, delfi.lv – 21,8%, apollo.lv – 19,6%, draugiem.lv – 16,4%, wikipedia.lv – 5,2%;

Latgale: delfi.lv – 33,7%, google.lv/ru – 29,2%, apollo.lv – 8,4%, draugiem.lv – 5,4%, wikipedia.lv – 3,2%;

Rīga: google.lv/ru – 26,5%, delfi.lv – 36,6%, apollo.lv – 17,6%, draugiem.lv – 16,5%, wikipedia.lv – 10,2%.

Izglītojamo informācijas ieguves avoti par norisēm Latvijā un pasaulē
(laikraksti un žurnāli)

Pēc izglītības iestādes veida:

Pamatskolas: Pilsētas / novada laikraksti – 48,7%, Diena – 12,1%, MK Latvija – 8,6%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 8,6%;

Vidusskolas: Pilsētas / novada laikraksti – 31,9%, Diena – 24,1%, MK Latvija – 21,6%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 9,4%;

Ģimnāzijas: Pilsētas / novada laikraksti – 38,1%, Diena – 26,8%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 17,2%, MK Latvija – 10,5%.

Pēc klasēm:

7.klase: Pilsētas / novada laikraksti – 29,7%, Diena – 12,1%, MK Latvija – 8,6%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 8,6%;

8.klase: Pilsētas / novada laikraksti – 48,7%, MK Latvija – 18,3%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 18,3%, Diena – 10,1%;

11.klase: Pilsētas / novada laikraksti – 31,6%, Diena – 36,3%, MK Latvija – 16,1%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 8,2%.

Pēc īstenotajām izglītības programmām:

Vispārējās izglītības programmas: Pilsētas / novada laikraksti – 45,2%, Diena – 22,2%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 14,8%, jauniešu prese – 16,5%;

Vispārējās izglītības mazākumtautību programmas: Pilsētas / novada laikraksti – 19,2%, Diena – 24,2%, MK Latvija – 36,3%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 5,2%.

Pēc reģiona:

Latgale: Pilsētas / novada laikraksti – 64,2%, MK Latvija – 9,5%, jauniešu prese – 16,5%;

Kurzeme: Pilsētas / novada laikraksti – 50%, Diena – 22,2%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 14,8%, jauniešu prese – 16,5%;

Vidzeme: Pilsētas / novada laikraksti – 45,2%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 14%, jauniešu prese – 17,5%;

Zemgale: Pilsētas / novada laikraksti – 50,2%, Diena – 14,2%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 6,8%;

Rīga: Diena – 36,5%, MK Latvija – 35,3%, Ilustrētā zinātne / vēsture – 11,9%.